

PRIPREMNE KATEHEZE ZA V. SVJETSKI SUSRET OBITELJI
srpanj 2006, Valencia, Španjolska

Kazalo kateheza i struktura svakog okupljanja

Kazalo

Uvod: ljudska ljubav ne može postojati ako izbjegava križ

1. Obitelj, prvo i glavno mjesto prenošenja vjere
2. Bog, jedan i Trojedin
3. Osoba Isusa Krista, središte i sažetak kršćanske vjere
4. Duh Sveti i Crkva
5. Sakramenti, posebne prigode za prenošenje vjere
6. Zapovijedi Božjega zakona
7. Nedjelja: euharistija i drugi izričaji
8. Pučka pobožnost
9. Presveta Djevica Marija

Struktura

1. Uvodna pjesma
2. Molitva Očenaša
3. Biblijsko čitanje
4. Tumačenje crkvenoga nauka
5. Razmišljanje predvoditelja
6. Dijalog
7. Obveze
8. Molitva Zdravomarije i zaziv "Kraljice obitelji, moli za nas"
9. Molitva za obitelj
10. Završna pjesma

Uvod: ljudska ljubav ne može postojati ako želi zaobići križ

Govor Benedikta XVI. na otvaranju crkvenoga kongresa biskupije Rim o **Obitelji i kršćanskoj zajednici** (06. 06. 2005.)

Draga braćo i sestre,

vrlo sam rado prihvatio poziv da svojim razmišljanjem otvorim ovaj naš biskupijski kongres, nadasve zato što mi on daje prigodu da se susretnem s vama, da s vama dođem u izravan dodir, a i zato što vam mogu pomoći u produbljanju smisla i cilja pastoralnoga puta kojim prolazi rimska Crkva.

S ljubavlju pozdravljam svakoga od vas, biskupe, svećenike, đakone, redovnike i redovnice, a osobito vas laike i obitelji koji svjesno prihvaćate one zadaće angažmana i kršćanskoga svjedočenja što svoje korijene imaju u sakramentu krštenja i, za one koji su vjenčani, u sakramentu ženidbe. Od srca zahvaljujem kardinalu vikaru i supružnicima Luki i Adriani Pasquale na riječima koje su mi uputili u ime sviju vas.

Misijska obveza

Ovaj kongres i pastoralna godina kojoj će pružiti smjernice predstavljaju novu etapu puta što ga je započela rimska Crkva na temelju Biskupijske sinode s Gradskim misijama što ih je htio naš toliko ljubljani papa Ivan Pavao II. u pripremi za Veliki jubilej 2000. U tim Misijama pokrenule su se sve snage naše biskupije – župe, redovničke zajednice, udruge i pokreti – ne samo u misiji rimskome puku već da i one same budu “Božji narod u misiji”, ostvarujući ono što je Ivan Pavao II. dobro izrazio rekavši “župo, traži sebe samu i nađi se izvan sebe”, to jest tamo gdje ljudi žive. Tako su u tijeku Gradskih misija na tisuće i tisuće kršćana Rima, velikim dijelom laika, postale misionari i donosili su riječ vjere isprva u obitelji različitih četvrti grada, a potom na različita radna mjesta, u bolnice, u škole i na sveučilišta, u prostore kulture i slobodnoga vremena.

Nakon Svete godine moj ljubljani prethodnik od vas je zatražio da ne prekinete taj put i da ne raspršite pobuđene apostolske energije i prikupljene plodove milosti. Zato je, počevši od 2001, osnovno pastoralno usmjerenje biskupije išlo za tim da se stvori trajni oblik misije, kako bi život i djelovanje župa i svake druge crkvene zbilje poprimilo istinski misionarsko obilježje. Želim vam reći da kanim potpuno potvrditi takav izbor: on se, naime, pokazuje sve potrebnijim i bez alternative u društvenom i kulturnom kontekstu u kojemu su na djelu mnogostruke snage koje nas kane udaljiti od vjere i kršćanskoga života.

Već dobre dvije godine misijsko nastojanje rimske Crkve usredotočeno je nadasve na obitelj, ne samo zato što je ta temeljna ljudska zbilja danas izložena brojnim poteškoćama i prijetnjama te ju stoga osobito treba evangelizirati i konkretno poduprijeti, već također zato što kršćanske obitelji predstavljaju odlučujuće sredstvo za odgoj u vjeri, za izgradnju Crkve kao zajedništva i zbog njihove sposobnosti da budu misionarski prisutne u sasvim različitim životnim prilikama, te su k tome kadre u kršćanskome smislu biti kvasac općoj kulturi i društvenim strukturama. Tim ćemo pravcima nastaviti i u sljedećoj pastoralnoj godini i stoga je tema našega kongresa “Obitelj i kršćanska zajednica: izgradnja osobe i prenošenje vjere”.

Pretpostavka od koje je potrebno krenuti – da bi se moglo shvatiti poslanje obitelji u kršćanskoj zajednici i njezine zadaće izgradnje osobe i prenošenja vjere – uvijek je i ostaje pretpostavka o značenju što ga brak i obitelj imaju u planu Boga, Stvoritelja i Spasitelja. To će, dakle, biti jezgra moga razmišljanja ove večeri, pozivajući se na nauk apostolske pobudnice *Obiteljska zajednica* (drugi dio, br. 12 – 16).

Antropološki temelj obitelji

Brak i obitelj zapravo nisu slučajna sociološka tvorevina, plod posebnih povijesnih i ekonomskih prilika. Suprotno tome, pitanje ispravnoga odnosa između muškarca i žene svoje korijene ima dubljemu postojanju ljudskoga bića i svoj odgovor može naći samo polazeći od njega. To jest, ne može ga se odvojiti od drevnoga a uvijek novoga pitanja čovjeka o sebi samome: Tko sam? Što je čovjek? A to pitanje, sa svoje strane, ne može se odvojiti od upita o Bogu: Postoji li Bog? I tko je Bog? Kakvo je zaista njegovo lice? Odgovor Biblije na ta dva pitanja jedinstven je i s posljedicama: čovjek je stvoren na sliku Božju, a Bog sam je ljubav. Zato je poziv na ljubav ono što čovjeka pretvara u istinsku sliku Božju: postaje sličan Bogu u mjeri u kojoj postaje netko tko ljubi.

Iz te temeljne povezanosti između Boga i čovjeka proizlazi još jedna: nerazrješiva povezanost između duha i tijela; čovjek je, naime, duša koja se izražava u tijelu i tijelo koje je oživljeno besmrtnim duhom. I tijelo muškarca i žene ima, dakle – da se tako izrazimo – teološki karakter; nije jednostavno tijelo, a ono što je u čovjeku biološko nije samo biološko već je izraz i ispunjenje našega čovječtva. Isto tako, ljudska spolnost ne stoji pored našega postojanja kao osobe, već joj pripada. Tek kada se spolnost integrira u osobu, uspijeva dati smisao sebi samoj.

Na taj način, iz dviju povezanosti – čovjeka s Bogom i tijela s duhom u čovjeku – proizlazi treća: povezanost između osobe i institucije. Naime, čovjekova potpunost uključuje dimenziju vremena, a čovjekovo “da” znači ići dalje od sadašnjega trenutka: u svojoj cjelovitosti “da” znači “uvijek”, predstavlja prostor vjernosti. Samo u njemu može rasti ona vjera koja pruža budućnost i dopušta da djeca, plod ljubavi, vjeruju u čovjeka. Sloboda toga “da” otkriva se, dakle, kao sloboda sposobna prihvatiti ono što je konačno: najviši izraz slobode nije stoga traženje užitka, pri čemu se nikada ne dopijeva do prave odluke. Najviši izraz slobode sposobnost je odlučiti se za konačni dar u kojemu sloboda – darujući se – ponovno pronalazi samu sebe u potpunosti.

Konkretno, osobni i uzajamni “da” muškarca i žene otvara prostor za budućnost, za istinsku ljudskost svakoga, te je istodobno usmjeren daru novoga života. Zbog toga taj osobni “da” ne može biti ništa drugo do li i javno odgovorni “da” kojim supružnici prihvaćaju javnu odgovornost vjernosti. Naime, nitko od nas ne pripada isključivo sebi samome: zato je svatko pozvan u svojoj nutринi prihvatiti vlastitu javnu odgovornost. Brak kao institucija nije, dakle, samo neprilično uplitanje društva ili vlasti, nametanje nekoga oblika izvana; dapače, on je unutarnji zahtjev sporazuma bračne ljubavi.

Današnji različiti oblici raspadanja braka kao što su slobodne veze i “brak na probu”, sve do pseudo-braka između osoba istoga spola izraz su, pak, anarhične slobode koja se neopravdano prikazuje kao pravo oslobođenje čovjeka. Takva pseudo-sloboda zasniva se na banaliziranju tijela koja neizbježno uključuje banaliziranje čovjeka. Njezina je pretpostavka da čovjek od sebe može činiti ono što hoće: njegovo tijelo tako postaje sekundarna stvar s ljudskoga stajališta, koju se koristi kako se hoće. Libertinizam, koji se lažno predstavlja kao otkrivanje tijela i njegove vrijednosti, zapravo je dualizam koji tijelo čini vrijednim prezira, smještajući ga – da tako kažemo – izvan istinskoga postojanja i dostojanstva osobe.

Brak i obitelj u povijesti spasenja

Istina braka i obitelji, koja svoje korijene ima duboko u istini o čovjeku, svoje je ostvarenje zadobila u povijesti spasenja, u čijem je središtu izreka: “Bog ljubi svoj narod”. Naime, biblijska objava nadasve je izraz povijesti ljubavi, povijesti Božjega saveza s ljudima: zato je povijest ljubavi i sjedinjenja jednoga muškarca i jedne žene u savezu braka Bog mogao preuzeti kao simbol povijesti spasenja. Neizreciva činjenica, tajna ljubavi Božje prema

Ljudima svoj jezični oblik dobiva iz rječnika braka i obitelji, u pozitivnome i u negativnome: približavanje Boga svome narodu prikazuje se, naime, u jeziku bračne ljubavi dok je nevjera Izraela – njegova idolatrija – opisana kao preljub i prostitucija.

U Novome zavjetu Bog do krajnosti dovodi svoju ljubav sve do toga da On sam, u svome Sinu, postaje meso našega mesa, pravi čovjek. Na taj način, sjedinjenje Boga s čovjekom poprimilo je svoj najuzvišeniji, nepovratan i konačni oblik. Tako je i za ljudsku ljubav ocrtan njezin konačni oblik, onaj uzajamni “da” koji se ne može opozvati: ona ne otuđuje čovjeka, već ga oslobađa od otuđenja povijesti kako bi ga ponovno dovela do istine stvaranja. Sakramentalnost što ju brak poprima u Kristu znači, dakle, da je dar stvaranja uzdignut na milost otkupljenja. Kristova milost ne pridodaje se izvana čovjekovoj naravi, ne vrši nad njom nasilje već je oslobađa i obnavlja upravo uzdižući je iznad njezinih vlastitih granica. I kao što utjelovljenje Božjega sina otkriva svoje pravo značenje u križu, tako je i istinska ljubav sebedarje, ne može postojati ako želi izbjeći križ.

Draga braćo i sestre, ta duboka povezanost između Boga i čovjeka, između Božje ljubavi i ljudske ljubavi potvrdu nalazi i u nekim negativnim tendencijama i razvojem, čiju težinu primjećujemo. Obezvrjeđivanje ljudske ljubavi, gušenje istinske sposobnosti ljubljenja u naše se doba, naime, pokazuje najprikladnijim i najdjelotvornijim sredstvom za tjeranje Boga od čovjeka, za udaljšavanje Boga od čovjekovog pogleda i srca. Slično tome, volja da se narav “oslobodi” Boga dovodi do gubitka iz vida same zbilje naravi, uključujući čovjekovu narav, svodeći je na skup funkcija s kojima se može raspolagati po volji da bi se izgradio tobožnji bolji svijet i navodno sretnije čovječanstvo.

Djeca

I u rađanju djece brak odražava svoj božanski model, Božju ljubav za čovjeka. U muškarcu i u ženi očinstvo i majčinstvo, kao tijelo i kao ljubav, ne mogu se ograničiti na biološko: život se daje potpuno samo kada se rađanjem daju i ljubav i smisao koji mogućim čine izgovaranje pristanka tome životu. Upravo iz toga potpuno je jasno koliko je protivno ljudskoj ljubavi, dubokom pozivu muškarca i žene, da svoje sjedinjenje sustavno zatvaraju daru života, i još više dokidanje ili povrjeđivanje života što se rađa.

Ipak, nijedan muškarac i nijedna žena, sami i jedino svojim silama, ne mogu djeci na prikladan način dati ljubav i smisao života. Naime, da bi se nekome moglo reći “tvoj je život dobar, premda ne poznajem tvoju budućnost”, potrebni su autoritet i vjerodostojnost koji su iznad onoga što si pojedinac može sam dati. Kršćanin zna da je taj autoritet dan onoj široj obitelji - to jest Crkvi - što ju je Bog, preko svoga Sina Isusa Krista i dara Duha Svetoga, izgradio u povijesti od ljudi. On tu na djelu prepoznaje onu vječnu i neuništivu ljubav koja životu svakoga od nas jamči trajni smisao. Zbog toga se izgradnja svake pojedine kršćanske obitelji smješta u kontekst veće obitelji Crkve koja ju podupire i nosi sa sobom. I uzajamno, Crkvu izgrađuju obitelji, “male kućne Crkve”, kao što ih je nazvao Drugi vatikanski koncil (*Lumen gentium*, 11; *Apostolicam actuositatem*, 11) ponovno otkrivajući izvorni patristički izraz (sv. Ivan Zlatousti, *In Genesim Serm.* VI, 2; VII, 1). U istome smislu *Obiteljska zajednica* izjavljuje da je “kršćanski brak... prirodno mjesto na kojem se ostvaruje uklapanje ljudske osobe u veliku obitelj Crkve” (br. 14).

Obitelj i Crkva

Iz svega toga proizlazi očigledna posljedica: obitelj i Crkva, konkretno župe i drugi oblici crkvene zajednice, pozvane su na tješnju suradnju u onoj temeljnoj zadaći što je neodvojivo predstavljaju izgradnja osobe i prenošenje vjere. Dobro znamo da za pravo odgojno djelovanje nije dovoljna ispravna teorija ili nauk što ga treba prenijeti. Potrebno je nešto

mnogo veće i ljudskije, ona blizina što se svakodnevno živi, koja je svojstvena ljubavi i svoj najpovoljniji prostor nalazi nadasve u obiteljskoj zajednici, ali i u onoj župnoj, ili u pokretu ili crkvenoj udruzi u kojoj se susreću osobe koje se brinu o braći, osobito o djeci i mladima, no također o odraslima, starima, bolesnima, o samim obiteljima, jer ih vole u Kristu. Veliki zaštitnik odgojitelja, sveti Ivan Bosko, svoju je duhovnu djecu podsjećao da je “odgoj stvar srca, a samo Bog je njegov gospodar” (*Pisma*, 4, 209).

Središnje u odgojnom djelu i osobito u odgoju za vjeru – koji je vrhunac izgradnje osobe i njezin najprikladniji horizont – u konkretnome je životu lik svjedoka: on postaje uporište upravo ukoliko zna dati razlog nade koja drži njegov život (usp. 1 Pt 3,15), i osobno je povezan s istinom koju predlaže. Svjedok, s druge strane, nikada ne upućuje na sebe već na nešto ili još bolje na Nekoga većega od sebe kojega je susreo i čiju je pouzdanu dobrotu doživio. Na taj način svaki odgojitelj i svjedok svoj nenadmašni uzor nalazi u Isusu Kristu, velikome Očevom svjedoku, koji nije govorio ništa po sebi samome već je govorio onako kako ga je Otac podučio (usp. Iv 8,28).

To je razlog zašto je u temelju izgradnje kršćanske osobe i prenošenja vjere nužno molitva, prijateljstvo s Kristom i razmatranje lica Očeva u Njemu. Očigledno je da isto to vrijedi za naš svekoliki misijski napor, osobito za obiteljski pastoral: Nazaretska obitelj neka bude za nas i za naše zajednice predmet stalne i povjerljive molitve, te uz to uzor života.

Draga braćo i sestre, i posebno vi dragi svećenici, poznata mi je vaša velikodušnost i posvećenost kojim služite Gospodinu i Crkvi. Vaš svakodnevni rad za izgradnju vjere novih naraštaja - u uskoj povezanosti sa sakramentima kršćanske inicijacije, kao i u pripremi za vjenčanje i za pratnju obitelji na njihovom često ne baš laganom putu, osobito u velikoj zadaći odgoja djece – osnovni je put da se uvijek iznova rađa Crkva i da se oživljuje društveno tkivo ovoga našeg ljubljenog grada Rima.

Prijetnja relativizma

Nastavite, stoga, dalje ne dopuštajući da vas obeshrabre poteškoće na koje nailazite. Odgojni odnos po svojoj je naravi osjetljiva stvar: naime, tiče se slobode drugoga koju se uvijek – ma kako blago – provocira na donošenje odluke. Niti se roditelji, niti svećenici ili katehete, niti ostali odgojitelji mogu staviti na mjesto slobode maloga djeteta, dječaka ili mlade osobe kojoj se obraćaju. A kršćanski prijedlog osobito duboko se dotiče slobode, pozivajući je na vjeru i na obraćenje. Za odgojno djelovanje danas osobito opasnu prepreku predstavlja ogromna prisutnost – u našem društvu i kulturi – onoga relativizma koji, ne priznajući ništa kao konačno, kao posljednje mjerilo ostavlja samo vlastito ja s njegovim prohtjevima, te pod prividom slobode za svakoga postaje zatvor. Stoga unutar toga relativističkog horizonta nije moguć pravi odgoj: bez svjetla istine prije ili kasnije svaka je osoba, naime, osuđena na sumnju o dobroti vlastita života i odnosa koji ju izgrađuju, o valjanosti svoga nastojanja u izgradnji nečega zajedničkog s drugima.

Jasno je, dakle, da ne samo da moramo nastojati nadvladati relativizam u našem radu na izgradnji osoba, već smo također pozvani suprotstaviti se njegovom prevladavanju u društvu i kulturi. Zato je jako važno, uz riječ Crkve, i svjedočenje i javno zauzimanje kršćanskih obitelji, osobito da bi se ponovno potvrdila nedodirljivost ljudskoga života od začeca do njegovog naravnog završetka, jedinstvena i nezamjenjiva vrijednost obitelji zasnovane na braku i potrebu zakonskih i administrativnih propisa koji će podupirati obitelji u zadaći rađanja i odgajanja djece, što je središnja zadaća za našu zajedničku budućnost. I na tome vam nastojanju izričem srdačno hvala.

Svećeništvo i posvećeni život

Posljednja poruka što bih vam je htio predati tiče se skrbi zvanja za svećeništvo i posvećeni život: svi znamo koliko ih Crkva treba! Da bi se ta zvanja rađala i sazrela, da bi pozvane osobe uvijek ostale dostojne svoga poziva odlučujuća je nadasve molitva, koja ne smije nikada nedostajati u svakoj obitelji i kršćanskoj zajednici. No, osnovno je također svjedočenje života svećenika, redovnika i redovnica, radost koju izražavaju jer ih je Gospodin pozvao. Isto je tako bitan primjer što ga djeca primaju u svojim obiteljima i uvjerenost samih obitelji da je i za njih zvanje vlastite djece veliki Gospodinov dar. Odabir čistoće iz ljubavi prema Bogu i braći, koje se traži za svećeništvo i posvećeni život, združeno je s vrednovanjem kršćanskoga braka: i jedan i drugi, na dva različita i komplementarna načina u neku ruku vidljivim čine otajstvo saveza Boga i njegovoga naroda.

Draga braćo i sestre, povjeravam vam ova razmišljanja kao doprinos vašemu radu u večerima kongresa, te u tijeku sljedeće pastoralne godine. Gospodina molim da vam udijeli hrabrosti i poleta kako bi ova naša rimska Crkva, svaka župa, redovnička zajednica, udruga ili pokret jače sudjelovali u radosti i mukama misije, a kako bi tako svaka obitelj i cijela kršćanska zajednica u Gospodinovoj ljubavi ponovno otkrili ključ koji otvara vrata srdaca i koji mogućim čini pravi odgoj za vjeru i izgradnju osoba. Moja ljubav i moj blagoslov prate vas danas i u budućnosti.

(Tekst preuzet s web portala Svete Stolice)

Prva kateheza: Obitelj, prvo i glavno mjesto prenošenja vjere

1. Uvodna pjesma
2. Molitva Očenaša
3. Biblijsko čitanje: *Mt 11,25-30*
4. Tumačenje crkvenoga nauka:
 - 1) Vječni naum spasenja ljudi u Kristu i po Kristu objavljen je i potpuno ostvaren po Utjelovljenoj Riječi, osobito po uskrsnom Otajstvu njegove smrti, uskrsnuća i uzašašća te slanja Duha Svetoga. Stoga je u Kristu objava Božjeg otajstva bila savršena i konačna, tako da više neće biti druge objave. “Od onoga trenutka kada nam je darovao svoga Sina, koji je njegova jedina i konačna Riječ, rekao nam je sve odjednom u samo toj Riječi” (sv. Ivan od Križa).
 - 2) Ta je objava povjerena Crkvi koju uvijek podupire Duh Sveti kako bi na istinit i neopisiv način donijela Božje spasenje svim ljudima svih vremena i kultura. Crkva se nije odrekla – niti će to ikada učiniti – naviještanja toga otajstva, na poseban način preko službe pape i biskupa koji su za njega najodgovorniji. Svaki vjernik kršćanin ima dioništvo u toj odgovornosti snagom proročkoga poslanja što ga je primio od Krista u krštenju.
 - 3) Kada je taj navještaj prihvaćen uzrokuje obraćenje i vjeru koja je uvijek besplatni dar Božji, ali traži odgovor i čovjekovu suradnju u otvorenosti i prihvaćanju. Uobičajeno, vjera bez izričitoga navještaja objavljenih sadržaja nije moguća; samo u izvanrednim slučajevima Bog izravno ulijeva nekom odraslom vjeru, bez prethodnoga navještaja svoga otajstva. U redovitim slučajevima prvo dolazi izričiti navještaj otajstva Božjega, potom njegovo prihvaćanje, pa obraćenje, ispovijest vjere i krštenje.
 - 4) Kršćanska obitelj po sakramentu ženidbe i krštenja roditelja i djece “kućna je Crkva” te sudjeluje u tome poslanju. A kako rađa svoju djecu, postaje prva i glavna institucija zadužena da im prenese spasenjsko Božje otajstvo. Zbog toga su roditelji za djecu prvi navjestitelji vjere koju ispovijedaju. Veliki su sveti uobičajeno rođeni u duboko kršćanskim obiteljima. Činjenica je da se vjera u zemljama gdje su je dugo progonili očuvala i prenosila zahvaljujući roditeljskom služenju.
 - 5) Obitelj nije ni samodostatna ni neovisna institucija u prenošenju vjere djeci, već treba biti u uskoj povezanosti sa župom i školom koju polaze djeca, osobito ako je katolička. Neformalna kateheza obitelji (koja ponekad mora biti i konvencionalna) upotpunjuje se sa župnom katehezom i vjeronaukom u odgojnim centrima.
 - 6) Već u prvim vremenima kršćanstva, kršćanska obitelj očituje se kao mjesto prenošenja vjere roditelja, kao što pokazuje praksa donošenja djece na primanje krštenja i prihvaćanje toga prijedloga od strane biskupa odgovornog za zajednicu. Svjedočenje roditelja imalo je toliko odlučujuću ulogu da je obitelj postala najsajnije mjesto u kojemu Crkva prenosi vjeru. To se događa u misijskim zemljama, dok je u ostalim nacijama velike kršćanske tradicije obitelj često izgubila tu ulogu protagonista što je dovelo do slabljenja vjere i vjerske prakse.
 - 7) Za ponovno oživljavanje jake i evangelizacijske Crkve potrebno je oživljavanje obitelji kao osnovne institucije prenošenja vjere. Zato u gore spomenutim zemljama kršćanska obitelj danas ima posebno područje djelovanja, u prvome redu glede ostalih nekršćanskih obitelji ili onih što su se udaljile od vjerske prakse. Potrebno je da bake i djedovi, djeca i ostali članovi kršćanske obitelji prenose vjeru ostaloj rodbini, pa čak i samim roditeljima.

5. Razmišljanje predvoditelja

6. Dijalog:

- Shvaćaju li današnji supružnici da je obitelj prvi i glavni izvor prenošenja vjere? Ili zanemaruju i odbacuju to poslanje?
- Jesu li kršćanske obitelji svjesne da za ostvarenje njihove zadaće trebaju biti u stalnome kontaktu i dijalogu s odgojiteljima i župom? U čemu se očituje, a u čemu ne taj dijalog?
- Kako obitelj današnjice može ostvariti navještaj Isusa Krista djeci?

7. Obveze

8. Molitva Zdravomarije i zaziv: *Kraljice obitelji, moli za nas (Kraljice obitelji, moli za nas).*

9. Molitva za obitelj: *Bože, koji si se udostojao kršćanskoj obitelji udijeliti čast i odgovornost za prenošenje vjere vlastitoj djeci, podaj joj snage da vjerno ostvari poslanje što si joj ga povjerio. Po Isusu Kristu Gospodinu našem.*

10. Završna pjesma.

Druga kateheza: Bog jedan i Trojedin

1. Uvodna pjesma
2. Molitva Očenaša
3. Biblijsko čitanje: *Ef 1,3-10*
4. Tumačenje crkvenoga nauka:
 - 1) Otajstvo Boga koji je jedan i trojedin u samome je središtu kršćanske obitelji. Roditelji djeci prenose tu središnju istinu svoje vjere, polako kako je uklapaju u obiteljski život.
 - 2) Bog je “Onaj koji je” i “Bog je ljubav”. Ta su dva imena tako neizrecivo povezana očitovanjem same božanske biti koja je iznad svake stvorene inteligencije. Zato nam samo Bog može udijeliti ispravno i potpuno poznavanje sebe samoga, objavljujući se kao Otac, Sin i Duh Sveti. Po vjeri već sudjelujemo u tom božanskom životu na zemlji, na još nepotpun način a potom ćemo na potpuni način i preko promatranja Boga u vječnome životu.
 - 3) Zahvaljujući objavi možemo ispovjediti da Bog Otac kroz cijelu vječnost rađa Sina, da je Sin rođen i da Duh Sveti proizlazi od Oca i Sina kao vječna Ljubav njih dvojice. Zato su tri božanske Osobe vječne i međusobno jednake; na isti način u životu i sreći Božjoj u potpunosti dioništvo ima svaka od njih i zbog toga je uvijek potrebno častiti Jedinstvo u Trojstvu i Trojstvo u Jedinstvu.
 - 4) Isus Krist, Sin Božji koji je postao čovjekom, objavio nam je to otajstvo u kojemu nam se očitovao naum Božji, to jest da svi mi kao djeca imamo dioništvo u zajedništvu ljubavi Oca, Sina i Duha Svetoga.
 - 5) Sam Isus Krist potvrđuje određenu sličnost među božanskim Osobama i jedinstvo Božje djece u istini i u ljubavi kada od Oca moli da svi “budu jedno kao što smo mi jedno” (Iv 17,22). Ta sličnost pokazuje kao čovjek ne može doći do svoje punine osim u darivanju samoga sebe drugima. Sličnost s Bogom, preko samodarivanja, jedinstva i ljubavi usavršuje obitelj.
 - 6) Brak, koji podrazumijeva uzajamno potpuno darivanje supružnika i darivanje roditelja u odnosu na djecu zato je savršeni odraz trojstvenoga zajedništva. Zato dinamika obiteljskog života mora očitovati to prisno jedinstvo između božanskih Osoba.
 - 7) Svaki pak zaziv Presvetome Trojstvu u obitelji sve njezine članove mora dovesti do obnavljanja njihovih veza zajedništva i velikodušnije dijeljenje vlastitih darova s drugim obiteljima.
5. Razmišljanje predvoditelja
6. Dijalog:
 - Isus Krist je Božji Sin i mi smo to. Kakve su sličnosti a kakve razlike između ta dva sinovstva?
 - Zašto je kršćanska obitelj odraz Trojstva?
 - Koje su glavne crte što se moraju očitovati u kršćanskome obiteljskom životu, kako bi on bio odraz trojstvenoga života?
7. Obveze

8. Molitva Zdravomarijo i zaziv: *Kraljice obitelji, moli za nas.*

9. Molitva za obitelj: *Bože Oče svemogući, koji si na svijet poslao Riječ istine i Duha posvećivanja kako bi ljudima objavio svoje divno otajstvo, daj nam da ispovijedamo pravu vjeru, da upoznamo vječnu slavu Trojstva i klanjamo se njezinome svemoćnom Jedinstvu. Po Isusu Kristu Gospodinu našem.*

10. Završna pjesma

Treća kateheza: Osoba Isusa Krista, središte i sažetak kršćanske vjere

1. Uvodna pjesma
2. Molitva Očenaša
3. Biblijsko čitanje: *Mt 1,18-25*
4. Tumačenje crkvenoga nauka:
 - 1) Isus Krist je vječni Sin Božji. “On je slika Boga nevidljivoga, Prvorođenac svakog stvorenja. Ta u njemu je sve stvoreno na nebesima i na zemlji, vidljivo i nevidljivo, bilo Prijestolja, bilo Gospodstva, bilo Vrhovništva, bilo Vlasti - sve je po njemu i za njega stvoreno: on je prije svega i sve stoji u njemu. On je Glava Tijela, Crkve; on je Početak, Prvorođenac od mrtvih, da u svemu bude Prvak. Jer svidjelo se Bogu u njemu nastaniti svu Puninu i po njemu - uspostavivši mir krvlju križa njegova - izmiriti sa sobom sve, bilo na zemlji, bilo na nebesima” (Kol 1,15-20).
 - 2) Postavši čovjekom po Duhu Svetom u krilu Marijinom, pokazao nam je Oca u svojoj Osobi i u svome propovijedanju. Dao nam je novu zapovijed da ljubimo jedni druge kao što je On nas ljubio; naučio nas je put blaženstava: biti siromašni u duhu i ponizni, podnositi patnje sa strpljivošću, žeđati za pravdom, biti milosrdni, čisti srcem, mirotvorci, podnositi progone zbog pravednosti. On je trpio pod Poncijem Pilatom. Umro je za nas kao nevini Jaganjac koji oduzima grijehе svijeta. Pokopan je i uskrsnuo svojom moći i svojim nas je uskrsnućem učinio dionicima božanskoga života. Uzašao je na nebo odakle će ponovno doći u slavi suditi žive i mrtve, svakoga po njegovim zaslugama. I njegovu kraljevstvu neće biti kraja.
 - 3) Zato je Isus Krist središte svijeta, povijesti i života svih ljudi; i on je njihov jedini Spasitelj. Samo je u Njemu naše spasenje, koje se ne dijeli s drugim posrednicima ili osnivačima religija. Osoba Isusa Krista, Sina Božjega i pravoga čovjeka među ljudima zato je središte i sažetak kršćanske vjere. U Njemu nalazimo program Crkve i kršćanske obitelji, “kućne crkve”. Zbog toga nije potrebno izmišljati novi program. Program već postoji. To je program oduvijek, sadržan u evanđelju i živoj predaji; u konačnici, usredotočuje se u samome Kristu kojega treba upoznati, ljubiti i nasljedovati da bi se u Njemu živjelo trojstveni život i da bi se u Njemu mijenjala povijest sve do savršenstva u nebeskome Jeruzalemu. To je program koji se ne mijenja prema vremenima i kulturama, premda o njima vodi računa zbog pravoga dijaloga i djelotvorne komunikacije.
 - 4) Poznavanje Isusa Krista rađa se i rasta nadasve preko susreta s njegovom Riječi u slušanju i čitanju Evanđelja, sudjelovanjem u sakramentalnom životu Crkve, nadasve u euharistiji, osobnom i zajedničkom molitvom te služenjem i brigom za siromašne i potrebne. To poznavanje dovodi do ljubavi prema njegovoj Osobi i do praktičnoga ostvarivanja zapovijedi ljubavi za bližnjega, što nam ju je dao kao prepoznatljivi znak i koji je početak cjelokupnoga nasljedovanja njegova života.
 - 5) Zato čitanje riječi Božje i evanđelja u obitelji, sudjelovanje – kao obitelj – na nedjeljnoj euharistiji, zajednička molitva i djela ljubavi zauzimaju najviše mjesta u kršćanskome ognjištu. Ta su očitovanja osnovni dio obiteljske kateheze.
5. Razmišljanje predvoditelja
6. Dijalog:

- Može li se ljubiti Isusa da se ne poznaje njegov život i njegov nauk?
- Kako roditelji svoju djecu mogu približiti Isusovom životu i naučavanju?
- Kako vlastitoj djeci pomoći da otkriju da Krist živi među nama, premda on već uživa slavu Boga Oca?

7. Obveze

8. Molitva Zdravomarijo i zaziv: *Kraljice obitelji, moli za nas*

9. Molitva za obitelj: *Oče dobrote i Bože svake utjehe koji si toliko ljubio svijet da si dao svoga Sina Jedinorođenca, daj da ga kršćanske obitelji pokažu svojoj djeci kao Put koji nas vodi do Tebe. Po Kristu Gospodinu našem.*

10. Završna pjesma

Četvrta kateheza: Duh Sveti i Crkva

1. Uvodna pjesma
2. Molitva Očenaša
3. Biblijsko čitanje: *Dj 2,1-12*
4. Tumačenje crkvenoga nauka:
 - 1) Kada je ostvareno djelo otkupljenja, Otac je poslao Duha Svetoga na dan Pedesetnice da bi posvetio vjernike i da bi im otvorio prilaz k sebi preko Krista u istome Duhu. Duh Sveti obitava u Crkvi i u srcu vjernika kao u hramu te u njima djeluje i daje svjedočanstvo da su djeca Božja po posinjenju.
 - 2) On Crkvu uvodi u puninu istine, upravlja je različitim darovima i čini ljepšom svojim darovima; snagom evanđelja pomlađuje je i vodi do savršenoga jedinstva s Kristom, njezinim Zaručnikom. Tako se sveopća Crkva očituje kao narod okupljen snagom jedinstva Oca, Sina i Duha Svetoga. Taj narod ima dostojanstvo i slobodu djece Božje; zakon mu je nova zapovijed ljubiti kao što je sam Isus nas ljubio i za cilj ima proširiti Božje kraljevstvo; namijenjen je svim ljudima; i premda ponekad izgleda kao malo stado ipak za cijelo čovječanstvo predstavlja najjači kvasac jedinstva, nade i spasenja.
 - 3) Duh Sveti priprema ljude; pritječe im svojom milošću da bi ih privukao Kristu; pokazuje im uskrsloga Gospodina; otvara umove shvaćanju njegove smrti i uskrsnuća; podsjeća ih na svoju riječ; otvara duh onih koji čitaju i slušaju njezin duhovni smisao prema unutarnjim dispozicijama; te im vidljivo pokazuje Kristovo otajstvo, posebno u euharistiji s ciljem da ih pomiri i dovede do zajedništva s Bogom, kako bi donijeli bogate plodove.
 - 4) Osim toga, Duh pritječe u pomoć našoj slabosti jer niti ne znamo što je prikladno tražiti, ali Duh sveti zauzima se za nas neizrecivim uzdasima. Njegova milost u nama pobuđuje vjeru, obraćenje srca i prihvaćanje volje Očeve.
 - 5) Roditelji vlastitoj djeci prenose vjeru u Duha Svetoga od početka njihova postojanja, ako žive prema Duhu. U trenutku u kojemu su djeca sposobna shvaćati, osim dosljednosti života, potrebno je i prikladno objašnjenje. Pri tome temeljni su: priprema i slavljenje sakramenata kršćanske inicijacije, osobito potvrde; slušanje riječi Božje i razmišljanje o zahtjevima i sudjelovanju u sakramentalnom životu Crkve. Jednako tako, osobito je djelotvorno pomoći im da u uobičajenom životu provode zahtjeve njihovoga pritjelovljenja Kristu i potaknuti ih da svojim prijateljima i vršnjacima prenesu radost Isusove poruke.
5. Razmišljanje predvoditelja
6. Dijalog
 - Može li se reći da kršćanske obitelji poznaju Duha?
 - U čemu je vidljivo to poznavanje?
 - Koje su glavne zadaće što ih ima Duh Sveti u Crkvi i u obitelji, “kućnoj crkvi”?
 - Koju ulogu ima Duh Sveti u sakramentima kršćanske inicijacije: krštenju, potvrdi i prvoj pričesti i kako pomoći svojoj djeci da to otkriju?
7. Obveze

8. Molitva Zdravomarijo i zaziv: *Kraljice obitelji, moli za nas*

9. Molitva za obitelj: *Svemogući i vječni Bože koji si apostolima poslao svoga Duha, razlij i na nas toga Duha ljubavi kako bismo uvijek mogli vjerno svjedočiti onu ljubav za koju si htio da bude prepoznatljivi znak učenika tvoga Sina, koji živi i kraljuje...*

10. Završna pjesma

Peta kateheza: Sakramenti, posebne prigode za prenošenje vjere

1. Uvodna pjesma
2. Molitva Očenaša
3. Biblijsko čitanje
4. Tumačenje crkvenoga nauka:
 - 1) Krštenici su posvećeni ponovnim rođenjem i pomazanjem Duhom Svetim da bi izgradili duhovno obitavalište i sveto svećenstvo kako bi u tijeku svoga cijeloga života prinosili duhovne žrtve i naviještali čuda Onoga koji ih je pozvao u svoje divno svjetlo te tako, ustrajući u molitvi i u hvaljenju Boga, prinosili sebe same kao živu, svetu i ugodnu hostiju, te davali stalno svjedočanstvo za Krista i razlog nade vječnoga života koji je u njima. Vjernici svoje svećeništvo ostvaruju danasve preko svetoga života i primanja sakramenata.
 - 2) Sakramenti su glavna djela Božja; stoga su u njima prisutni i djelatni veliki spasenjski događaji, osobito događaj uskrsnuća Kristova preko kojega smo pomireni s Bogom i sudjelujemo u samome njegovom božanskom životu. Snagom posredovanja Crkve, spasenjska milost sedam sakramenata uzdržava nas u tijeku našega života: po krštenju ponovno se rađamo kao djeca Božja i ulazimo u njegovu obitelj; po potvrdi učvršćuje naše uključivanje u Krista i u Crkvu; euharistijom dovodi do punine našega pritjelovljenja Kristu i našu pripadnost Crkvi; pokorom liječi rane i ponovno uspostavlja zajedništvo prekinuto grijehom; pomazanjem nam pritječe u pomoć kako bismo s Kristom mogli živjeti bolest i dati suotkupiteljsko značenje našoj patnji; ženidbom posvećuje ljubav između muškarca i žene čineći ih vidljivim znakovima jedinstva Krista i Crkve; te sakramentom reda posvećuje svećenike kao Kristove službenike, čini ih prikladnima za propovijedanje, za posvećivanje i za upravljanje narodom Božjim.
 - 3) Dosljednost života obitelji kao kućne crkve, bilo u najvažnijim trenutcima kao i u onima običnima i redovitima, od velike je važnosti za prenošenje vjere djeci. Zato im je potrebno dati pravo i prikladno objašnjenje i tako pomoći pripremnoj katehezi za svaki sakrament. Na taj način, svako će dijete moći shvatiti i u vlastitome životu usvojiti različitost i bogatstvo milosti svakoga od sakramenata.
 - 4) Glede toga, spremno primanje sakramenta krštenja zapravo pokazuje da je roditeljima važno da djeca budu rođena, osim za naravni život, i za Božji život. Nešto se slično događa ako se još od najmlađe dobi djeca pripremaju da osjete želju da prime tijelo i krv Kristovu. I to preko prikladne kateheze i koristeći prigodne okolnosti. Tako će biti lakše da oni preko obiteljske i/ili župne kateheze, kada dođu do trenutka prve pričesti, budu za nju raspoloživi i tako od nje izvuku najviše koristi. Isto se to može reći glede sakramenta pokore: ako djeca vide svoje roditelje kako pristupaju primanju Kristovoga oprostjenja preko toga sakramenta, i u njima će se roditi želja da ga prime. Priprema za potvrdu osjetljivo je razdoblje koje može ojačati prijanjanje uz Krista ili biti prijelaz prema određenome napuštanju pobožnosti. Zato traži posebnu pratnju roditelja. To isto može se reći za usmjeravanje u izboru života kada se dođe u doba mladosti. Roditelji, skrupulozno poštujući osobnu odluku djece, moraju ih voditi u izboru njihova stanja bilo da je riječ o darivanju u braku, bilo da je riječ o stanju čistoće.
5. Razmišljanje predvoditelja

6. Dijalog:

- Zašto nas sakramenti čine dionicima poslanja Isusa Krista?
- Što učiniti kako bi i djeca cijenila i željela primiti sakramente?
- Kako im pomoći da nadvladaju poteškoće na koje mogu naići?

7. Obveze

8. Molitva Zdravomarija i zaziv: *Kraljice obitelji, moli za nas*

9. Molitva za obitelj: *Nama, Gospodine, koji smo primili sakramente daj da u svakoj prilici našega života znamo očitovati otajstva smrti i uskrsnuća tvoga Sina, čiji smo bili dionici. Po Kristu Gospodinu našem.*

10. Završna pjesma

Šesta kateheza: Zapovijedi Božjega zakona

1. Uvodna pjesma
2. Molitva Očenaša
3. Biblijsko čitanje: *Mt 19,16-22*
4. Tumačenje crkvenoga nauka:
 - 1) Mladom bogatašu koji ga pita: “Koje mi je dobro činiti da imam život vječni?” Isus odgovara podsjećajući na potrebu da se Boga poznaje kao onoga koji je “jedini dobar” i kao izvor svakoga dobra. Potom dodaje: “Ako hoćeš u život ući, čuvaj zapovijedi: (...) Ne ubij! Ne čini preljuba! Ne ukradi! Ne svjedoči lažno! Poštuj oca i majku!”, te zaključuje: “I ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga!” (Mt 19,16-19).
 - 2) Zbog toga slijediti Isusa podrazumijeva ispunjavanje njegovih zapovijedi: “Neće u kraljevstvo nebesko ući svaki koji mi govori: 'Gospodine, Gospodine!', nego onaj koji vrši volju Oca mogega, koji je na nebesima” (Mt 7,21). Zapovijedi su sadržane u “Dekalogu” koji doslovno znači “deset riječi”. U njemu je sažet i obznanjen Božji zakon. Zbog toga, crkveno Učiteljstvo naučava da je nužno poštivanje Deset zapovijedi da bi se postiglo spasenje, budući da izriču temeljne obveze za čovjeka prema Bogu i prema bližnjemu te otkrivaju, u srži svoga sadržaja, teške obveze; na primjer, zaštitu i nedodirljivost života, poštivanje uzajamnoga bračnoga nerazrješivoga darivanja i dužnost rađanja i odgajanja djece...
 - 3) Zapovijedi svoje puno značenje poprimaju unutar Novoga saveza, jer u tom kontekstu uzvratanja na vjeru u Boga čovjekovo djelovanje dobiva svoje značenje. Na taj je način moralno postojanje “odgovor” na inicijativu Gospodinove ljubavi, izraženu u njegovom Savezu: to je priznanje, počast i suradnja u Božjemu planu što se nastavlja u povijesti. Zbog toga se o Zapovijedima mora razmatrati ne samo kao o propisima već i kao o radosnoj mogućnosti da se odgovori volji Božjoj.
 - 4) Prve tri ističu zahtjeve ljubavi prema Bogu a druge ljubavi prema bližnjemu. Uče nas pravome čovještvu čovjeka, to jest na svjetlo stavljaju bitne obveze i stoga temeljna prava koja su svojstvena ljudskoj osobi. Premda po sebi ljudski um može upoznati te zapovijedi ipak – zbog grješnosti – čovjek treba Božju objavu da bi došao do potpunoga i sigurnoga poznavanja toga naravnog zakona.
 - 5) Ako roditelji imaju stav vjerskoga poštovanja prema Božjem zakonu onda djeca u srcu shvaćaju tko je pravi tvorac i stvaratelj naravnoga zakona i božanskih propisa. U ispravnoj izgradnji savjesti djece od velike je pomoći da roditelji znaju razlikovati u svom ponašanju stvari koje zapovijeda Božji zakon i one koje ostaju na slobodnu odluku svake osobe, jer sve ne ulazi u propise božanskoga zakona. Osim toga, ako će roditelji pravodobno prepoznati vlastite pogreške i nedovoljno poštivanje Božjega zakona pospješit će priznavanje – i od strane djece – njihovih pogrešaka u ozračju iskrenosti, ne pribjegavajući olakim opravdanjima ili nezdravom okrivljavanju.
 - 6) Roditelji djeci prenose svoje prihvaćanje Zapovijedi ukoliko razvijaju i provode zahtjeve svake od njih, koristeći sve prigode u okolnostima obiteljskoga i društvenoga života, i pomažući im da na osobne prilike primjene stečena teorijska znanja. Tako roditelji na praktičan način usavršavaju institucionalnu katehezu i školsku vjersku izobrazbu.
5. Razmišljanje predvoditelja

6. Dijalog:

- Kako otkriti Božju volju u svakoj Zapovijedi?
- Koja je glavna zapovijed Božjega zakona?
- Može li se ljubiti Isusa Krista ne ostvarujući njegovu volju? Zašto?

7. Obveze

8. Molitva Zdravomarijo i zaziv: *Kraljice obitelji, moli za nas*

9. Molitva za obitelj: *Bože koji u ljubavi prema Tebi i bližnjemu vidiš ispunjavanje Zakona, daj nam da ostvarimo tvoje zapovijedi te tako dospijemo do vječnoga života. Po Isusu Kristu Gospodinu našem.*

10. Završna pjesma

Sedma kateheza – Nedjelja: euharistija i drugi izričaji

1. Uvodna pjesma
2. Molitva Očenaša
3. Biblijsko čitanje: *Dj 20,7-20*
4. Tumačenje crkvenoga nauka:
 - 1) Nedjelja je jezgra cijele liturgijske godine jer slavi smrt i uskrsnuće Gospodina koji je središte cijele povijesti i izvor iz kojega proistječe sva spasenjska milost. To je ono što su apostoli i prve kršćanske zajednice shvatile i slavile.
 - 2) Od samih početaka, euharistija je središte nedjelje. To su izrazili mučenici iz Abitene kada su jedne nedjelje bili iznenađeni na slavlju euharistije, te na pitanje zašto su prekršili strogi carev poredak odgovorili: “Sine dominico non possumus”, to jest ne možemo živjeti bez okupljanja u nedjelju na zajedničko slavlje euharistije. Nedostajalo bi nam snage za sučeljavanje sa svakodnevnim poteškoćama a da im ne podlegnemo.
 - 3) Ipak, nedjelja se ne iscrpljuje u slavlju euharistije već se širi i na druga slavlje i iskustva; na primjer, na ona obiteljska, na skrb i pozornost prema siromašnima, na odmor, itd.
 - 4) Zato je potrebno ustrajavati i osobito isticati važnost nedjeljne euharistije i same nedjelje kao posebnoga vjerskog dana, dana Gospodina uskrslog i dara Duha. Sudjelovanje u euharistiji mora za svakoga krštenoga biti središnji trenutak nedjelje. Ono je neodgodiva obveza koju treba živjeti ne samo zbog ispunjenja propisa, već i kao potreba doista savjesnoga i dosljednog kršćanskoga života. Sudjelovanje na euharistiji svake nedjelje osobit je aspekt identiteta svojstvenoga kršćanskoj zajednici, premda i živjela u malim manjinama ili u okolnostima odsječenosti i poteškoća.
 - 5) Nedjeljna euharistija, tjedno okupljajući kršćane kao Božju obitelj oko stola Riječi i kruha života, jednako tako je najdjelotvorniji lijek protiv raspršivanja jer je povlašteno mjesto u kojemu se njeguje i živi zajedništvo.
 - 6) Zato nedjeljna euharistija mora biti središte pobožnosti roditelja i obitelji kao takve. Djeca, gledajući roditelje i sudjelujući s njima na euharistiji, prihvatit će je u svome životu i pretvoriti u glavnu okrepju svoje pobožnosti. Sudjelovanje na nedjeljnoj euharistiji kao obitelj ideal je prema kojemu treba težiti; u tom smislu shvaća se njegova nadmoćnost u odnosu na druge časne i nedjelje dostojne djelatnosti.
 - 7) Ako se na euharistiji sudjeluje kako valja, osobito primajući svetu pričest, to nas potiče živjeti dimenziju kršćanske ljubavi. Zato roditelji za djecu moraju biti živi primjer skrbi prema siromašnima u potrebi.
 - 8) Da bi se dostojno primilo sakrament euharistije, onaj tko je svjestan da je učinio teški grijeh, prvo mora na sakrament pomirenje jer, kao što kaže sveti Pavao, “tko god jede kruh ili pije čašu Gospodnju nedostojno, bit će krivac tijela i krvi Gospodnje” (1 Kor 11,27).
5. Razmišljanje predvoditelja
6. Dijalog:

- Koje dimenzije vjere ističe nedjelja?
- Zašto je toliko važno sudjelovanje na nedjeljnoj misi kao obitelj?
- Kada misi završi, možemo li se osjetiti kao da smo bez obveza, jer “smo već ispunili” svoju dužnost?

7. Obveze

8. Molitva Zdravomarije i zaziv: *Kraljice obitelji, moli za nas.*

9. Molitva za obitelj: *Bože, koji nas svake nedjelje okupljaš oko stola svoje Riječi, Tijela i Krvi tvoga Sina da bi slavili spomen uskrsloga Gospodina, molimo Te da po dolasku nedjelje koja neće imati zalaska možemo živjeti kao ujedinjena obitelj i zauvijek hvaliti tvoje milosrđe. Po Isusu Kristu Gospodinu našem.*

10. Završna pjesma

Osmo kateheza – Pučka pobožnost

1. Uvodna pjesma
2. Molitva Očenaša
3. Biblijsko čitanje: *Lk 2,41-52*
4. Tumačenje crkvenoga nauka:
 - 1) Liturgija je vrhunac prema kojemu teži djelovanje Crkve i izvor iz kojega proizlazi sva njezina snaga. Ipak, u njoj se ne iscrpljuje ni djelovanje Crkve ni duhovni život vjernika. Zato Crkva, osim sudjelovanja u liturgiji, ohrabruje i preporučuje slavlja i vježbe pučke pobožnosti. Crkva ponekad prihvaća određene izraze koji proistječu iz čistoga iskustva vjere i religioznosti kršćanskoga puka; međutim, kod nekih mora pročistiti nedostatke, pretjeranu naglašenost ili čak oblike praznovjerja.
 - 2) Stoljetno iskustvo Crkve svjedoči da je ta vrsta pobožnosti dala obilne plodove kršćanskoga života u obiteljima i u narodima. Potpomognuta tim iskustvom i svjetlom Duha Svetoga, Crkva vjeruje da ta pobožnost može i dalje biti od velike koristi vjeri koja je odista “inkulturirana”, prema različitosti naroda i kontinenata.
 - 3) Mnogostruki su izričaji pučke pobožnosti u tijeku liturgijske godine, osobito u tijeku korizme, Velikoga tjedna i uskrsnoga trodnevlja. U vrijeme kroz godinu, brojna su slavlja posvećena Djevici Mariji, preminulim vjernicima i svecima. Nerazdvojni dio te pobožnosti su hodočašća, pohodi svetištima i grobljima, procesije, itd.
 - 4) Veza kršćanske obitelji s tim izričajima pobožnosti je jaka, osobito s hodočašćima i pohodima marijanskim svetištima od kojih su neka poznata u cijelome svijetu; a obitelj je te navike prenosila s oca na sina. I danas mnoge kršćanske obitelji odlaze s djecom u svetišta Djevice Marije i tamo, osim što obave djela pobožnosti, primaju sakramente pokore i euharistije.
 - 5) Osim tih izričaja, postoje i drugi svakodnevni, kao što su blagoslov obiteljskoga stola za obroke, molitva svete krunice u obitelji, blagoslov kuća ili automobila, posjet svetištu sveca zaštitnika, molitva za kišu ili zaštitu od prirodnih nepogoda, itd.
 - 6) Budući da je vjera oblikovala te navike i vjerničke prakse prikladno je da ih roditelji i dalje održavaju i da djeci prenose taj jednostavan i snažan duh, živeći svoj odnos s Bogom u svim životnim okolnostima, ne samo u onim izvanrednima već i redovitima.
 - 7) Osim toga, te su pobožne vježbe imale i još imaju veliki utjecaj na identitet naroda i na izvanjsko očitovanje ispovjeđene vjere. Kada se takvi izričaji pretvore u izraze društva onda postaju radosno svjedočenje vlastite vjere pred očima nevjernika i poticaj za slabe.
5. Razmišljanje predvoditelja
6. Dijalog
 - Zašto je pučka pobožnost važna u kršćanskome životu? Nije li ona nešto što malo vrijedi?
 - Dovodi li pučka pobožnost do uzdizanja Marije i svetaca iznad Boga? Zašto?
 - Možeš li nabrojiti neka očitovanja pučke pobožnosti koja su zastranila?
7. Obveze

8. Molitva Zdravomarijo i zaziv: *Kraljice obitelji, moli za nas*

9. Molitva za obitelj: *Bože, naš Oče, koji si Svetu obitelj dao za divan primjer pred očima svega naroda, udijeli nam, molimo te, da nasljeđujući njihove kućne krjeposti i ujedineni vezama ljubavi uzmožemo uživati vječnu nagradu u nebeskome domu. Po Isusu Kristu Gospodinu našem.*

10. Završna pjesma

Deveta kateheza – Presveta Djevica Marija

1. Uvodna pjesma
2. Molitva Očenaša
3. Biblijsko čitanje: *Iv 19,25-27*
4. Tumačenje crkvenoga nauka:
 - 1) Djevica Marija nerazdvojnomo je vezom združena sa životom i spasenjskim djelom svoga Sina. To se jedinstvo očituje od trenutka djevičanskog začeća Krista do njegove smrti: pri rođenju, kada je Marija pastirima i mudracima pokazali svoga prvorodenoga Sina; u hramu kada ga je nakon svoje žrtve svojstvene siromašnima prikazala Bogu i čula Šimuna prorokovati da će joj mač probosti dušu; u javnome životu, kada je svojim zagovorom na svadbi u Kani Marija Isusa navela da započne sa svojim čudima; u tijeku muke, vjerno čuvajući svoje jedinstvo s Kristom do križa, duboko trpeći s Njime i pridružujući se majčinskom dušom njegovoj žrtvi; u trenutku Isusovog prijelaza s ovoga svijeta k Ocu, kada ju je njezin Sin u mucu kao majku povjerio učeniku; na Pedeseticu, kada je zajedno s apostolima zazivala dar Duha, te ostvarujući svoje majčinstvo od samih početaka Crkve.
 - 2) Na taj način, začevoši Krista, rodivši ga, hraneći ga, prikazujući ga Ocu u hramu, trpeći s Njim dok je umirao na križu ona je sudjelovala na sasvim osobit način u djelu Spasitelja, s poslušnošću, vjerom, nadom i žarkom ljubavlju kako bi ponovno uspostavila nadnaravni život duša. Zato je postala majka ljudima u redu milosti. Ipak, ta majčinska uloga ne zatamnjuje ili umanjuje ono jedinstveno Kristovo posredovanje već pokazuje njegovu djelotvornost.
 - 3) Osim toga, Marija je prisno povezana sa životom i poslanjem Crkve. Crkva, razmatrajući njezinu duboku svetost, nasljeđujući njezinu ljubav i vjerno ispunjavajući volju Očevu i ona sama postaje majka jer propovijedanjem vjerno prihvaćene riječi Božje i krštenjem na novi i besmrtni život rađa djecu začetu po djelovanju Duha Svetoga i rođenu od Boga.
 - 4) Osim toga, u Mariji se Crkva divi i veliča najizvrsniji plod otkupljenja, i u njoj s radošću razmatra – kao u najčistijoj slici – ono što želi i nada se da će biti i ona sama u svojoj cjelovitosti.
 - 5) Zato Crkva prikazuje Mariju vjernicima da je razmatraju kao prvo djelo otkupljenja, da je časte kao Isusovu majku i kao našu majku, te zazivaju njezin zagovor kako u liturgijskome štovanju tako i u pobožnim vježbama prema njoj, što ih je u tijeku stoljeća preporučivalo Učiteljstvo.
 - 6) Istodobno Crkva vjernike podsjeća da se prava pobožnost prema Mariji ne sastoji ni u besplodnome i prolaznom sentimentalizmu, niti u određenoj uzaludnoj lakovjernosti, već proizlazi iz prave vjere koja nas dovodi do priznanja prvenstva Majke Božje te smo potaknuti na sinovsku ljubav prema njoj i na nasljedovanje njezinih krjeposti.
 - 7) Svi smo svjesni da smo pobožnost prema Djevici dobili na svom obiteljskom ognjištu kao dragocjenu baštinu, po primjeru i svjedočenju naših roditelja: molitvom krunice u obitelji, Anđeoskim pozdravom i Kraljice neba, slavljenjem marijanskih blagdana, mjeseca svibnja, pohodima nekim svetištima, itd.
 - 8) Marijanski blagdani uvijek su predstavljali posebnu priliku za primanje sakramenata ispovijedi i pričesti. Brojne su župe posvećene otajstvu Marijinog života i to otajstvo na taj način postaje važno uporište u životu svake od tih kršćanskih zajednica.

5. Razmišljanje predvoditelja

6. Dijalog:

- Kakav je odnos između Marije i Krista, jedinoga Posrednika?
- Da li pobožnost prema Mariji poboljšava, otežava ili sprječava ljubav za Boga? Zašto?
- Koje bi naravne i nadnaravne krjeposti iz Marijinog života istaknuo?

7. Obveze

8. Molitva Zdravomarijo i zaziv: *Kraljice obitelji, moli za nas*

9. Molitva za obitelj: *Gospodine Bože naš, koji si po majčinstvu Djevice Marije ljudima darovao plodove spasenja, daj nam da doživimo zagovor One od koje smo primili tvoga Sina Isusa Krista, Tvorca života, koji živi i kraljuje...*

10. Završna pjesma